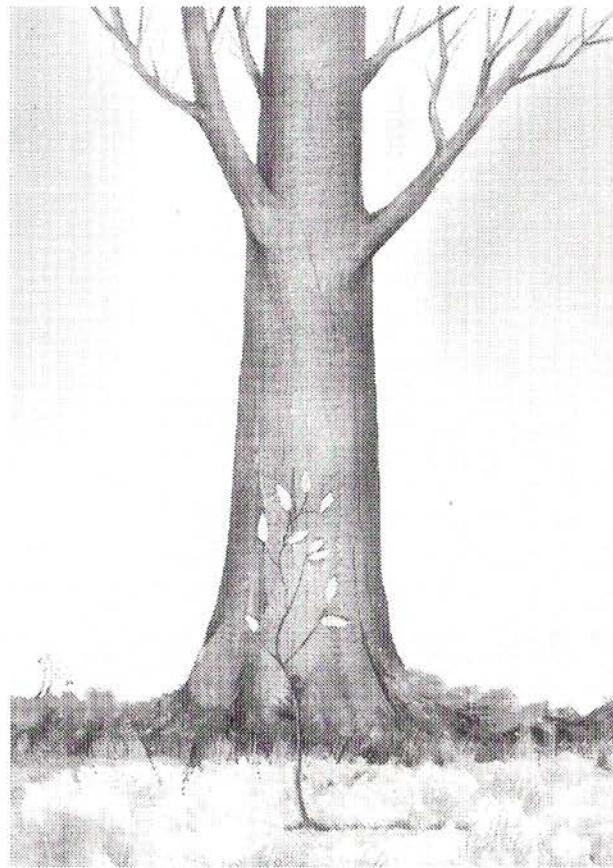

بَسْجَهْ لَرْ بَانَلَاهِيَانَدَا

شعر لر

هادی فارابی

Beçələr Banlayanda
Yazar: Hadi Qaraçy
Sayı: 1000
Basım evi:
B.M.Druckservice
Franzstr. 24
50931 Köln (Lindenthal)

Tel: 0221-40 58 48
Telefax: 0221-40 57 67

Yayın evi:
Azerbaycan
Postfach 101703
D-50457 Köln

كتابىن حاضيرلانماسىندا زحمت چكىن بوتون
دostalarima، خصوصى ايله كتابىن مادى امkanlارينى
يارادان سiroos سراجى جنابلارينا اوز تشكىلىمى
بىلدىرىم.

هادى قاراچاي

اون سؤز يئرينه

سارايلارين قىيىك-قوروش دىلنچى سى ايدى

باكىر قىزلارين

قولاقلارينин قىزىل سيرغاسى

و دؤشلىرىنده

شاھلارين دوداقلاريندان قالميش اوپوش سئلىكى.

و ايندى

دونيانين گۈزلىرىنده كىشىنه يىن

آغ-آپياق قانادلى بىر آت.

بابكىن سىتىرىلەمىش قىلىنجى

بئیره کین قانلى کؤينه يى
 دؤپوش سنگریندە يارالى عسگرين سون گوللة سى
 و بغداد دا
 آمريكالى عسگرلەن يوخوسونا ايشى يى
 عرب جوجوغونون سحر سيدىيى.

آه اى مبارك ديل
 و اى قوجامان شعر.

آخ بىلسە نىز،

بىلسە نىز،

تورپاقلار گۈرдۈم

تورپاقلار گۈردۈم

تورپاقلار گۈردۈم

گون چىخاندان گونباتانا

انگىن دوزه نلىرىندە سۆزدىن بىتر

اوجا زىروھ لرىنىدە سۆزدىن آخار

بولودلو گئجه لرىنىدە

بىر گۈزلۈك اولدوز باخماز گۈرددۈم.

كىشىلر ئو قورماقدا

قادىنلار اوچاق باشىندا

هانسى تانرىنин قارغىشىنا گلدى بو يورد؟

كيمسه بىلمز .

سۆز تانرى يدىسا

ايتمىشدى تانرىنин او دوملو اتە كلىرى

نه دىلدە دىل قالدى

نه ئىلدە ئىل...

يازى داشلارىندان ئو قورولدو

دە دە لرين سومويوندن اوچاق!

آخ، هئى اولو تورپاق!

”ئەنئەم اوْتۇز ياشىمە، يۇرۇمۇن بایر اقسىز ياشىنىڭ شەعر“

اوْتۇز اىل اۋنجە
 آلتاي داغلارىندان
 اوْزو برى
 بىر آيغىرین آياق سىسلەرنە اوپىانان جوجوق من ايدىم.
 دىشلىرىمەن آراسىندا سوزۇردو
 تموچىن يىن (دۇغاركەن) اووجوندا گلن قان.
 اوووو ياشىل ساچلى مئشە لر
 سارى دونلو دوزنلر
 هارادا قالدى، تورپاغىن دامارلارىندان توتوب
 آخارلىدا آخان
 دورا رىلدا دوران دى دى لى؟

هانسى يؤنده دير گدىكلرىنده قورد اولايان داغلار؟

يوردىز، يوواسيز ياشاماق قولاي دئىيل دوستلار.

اوتوز ايل اوئجه

مند يم

بىر آيغىرين آياق سىلىرىنە اويانان.

اوجاقلارى اودسوز

اوروشلىرى اوتسوز

كويلىرى يئرە ديرە نمىش

اوفاجيق تورپاق قارشىلادى اىلك باخىشلارىمى.

اوووى

يادائللى آتلارين ديرناغىندا دؤيوك ساوالان

كويلوم

اردكىن پارام-پارچا كۈنلۈندىن پارچا

گؤیسوم

گؤى مه چىدىن چالام-چاتلاق سينه سىندىن
چاتلاق.

و صبرىم

تبرىزىن داريسقال كوجە لرىندىن داها داريسقال.

بارىت قوخولو اينىمى هەنج دە يىشىمە دىيم...

آياڭى چىكىمە لى

بئلى قىلىنجلى

قارانلىق گئجە لرى يارماق

و تانىش بىر نفس آختارماق

قولاي دئييل دوستلار.

انار رضابوغا اتحاف

بىزدە هە ئەو قوروچوسو بىلىنەمە يە ن زنداندىر

بىزدە تورپاق سوموك دادى وئرير

و سو، قان.

و انسان،

كۈزلۈيندە ياشىل اود گىزدىرە ن روحالار قىدە ر غرىيىدىر

و آللەھ قىدە ر يالقىز.

من حيات قانريسىنین آلتىندا

اوْلوم شرقىلىيندن كىچىرم ھە گون

اوردا كى:

بويو بويونا بىچىلىپ اعدام دىرە كلىرى ارە نلرين

و بويو بويونا بىچىلىپ اور كلىرىنин موميلر.

اوردا كى:

آلما آغا جلارىندان اولوم كندىرى آسمىشلار

و كە ردەك يئرينه محبس تىكمىشلر آغالار.....

هله هئچ واخت سۈئىمە يە جىك سىسىلر وار قولاقلاريمدا

ايلىك هاردا ائشىتىدىيەم بە لە ر سىز.

بۇ فالاسىندا آخان قان سىسىندىن

”قىزىل حصار“دا سىنان سوموک سىسىنە دەك اوزانىير

بو سىس

هله اوذاقلاردان گلىرىمىش هاردا سا ائشىتىدىيەم سىسىلر.

بىزدە هەر ائو قورو قچوسو بىلىنەمە يىن زنداندىر

و هەر قاپى

اولومە آچىلان بىر جىغير باشى.

كېجە لر

يئل قوناق گلىرى قامىشلىغا

و گوندوزلىر

گونش آلتىندا

اولوم ماھنيسى او خويور ميزراقلار

آه ائشىدىن قولاقلار.

من قارا گونلردن قارا ايدىم يىخىلىدىغىم يئردى.

سن، چوبانلارين خويراتىندايدىن سانكى.-

شكى دىلىنە قارىشمىشدىن ماھنىلارين

كۈھنە شاراب كىمى ايچىمە لى ايدىن

تىزه چورك كىمى يئمه لى.

نسە من

يوخودان كال اويانمىش قورد بالاسى ايدىم

چاغىرىرىدى منى اورمانىن ده رىنلىيندىن بىر سىس.

بو دارلانمىش آغاچ سسى مى

كىلىتلىنمىش قوش نغىمە سى مى؟

بىلەمە دىم.

يوخسا

اوغلونون قبرى اوستوندە

آغى لاردان كئچن آنا سىسى ايدى.

نه ايچكى دن ايچكى

نه يئمكدىن يئمك،

يئمه ديم:

يوروبيه ن سىلىر ماجالسىز اولور.

نه داغ دوشوندە آغاران جىغير

نه گؤىدە چىك چالان اولدوزلار...

يوللار

سو اولموشدولار يئرە چكىلىمىشدىلر

قوش اولموشدولار گؤىيە اوچموشدولار

فقط بير سىس

قېيردىن بويلانان ياشىل اود كىمى

چكىرىدى منى

چكىرىدى مشە نىن درينلىيىنە.

و من - يوخودان کال اويانميش قورد بالاسى -

بئينيمده پاخلالانميش ده لى هجالار

آخalar آناديرسا گؤزلرين سيله رم

باغلى نعمه ديرسه ديلين آچaram

كسيلميش آجاج قولوسا

قانيملا يايشدیرارام كسيكلرينى.

ايللر بئله باشلاميشدى

بئله قورتاردى

يوخودان کال اويانميش قورد بالاسى ايدىم

بىرده گوردوم

ديشلى دوشموش فيلم

مئشه نين د رينلييندە،

فيللرين اولن يئرينده يەم.

نه آخalar آنا گولدوردوم

نه باغلى نعمه آچديم

اولوم شکردن شیرین نغمه اوئوردو

اولدوم.

قانیم دا قالدى اليمىن اوستوندە.

داغداغان اور مانیندان گئچيردى.

آيدىنلىغا گئدن يول بودور

سحرىن پىجرە سينه آچىلان يول بو...

حىرت اىچىندە باخدىق ھامىمىز

سحر وارسا ياشاماڭا دە يە ر-

اوئلمە يە دە يە ر.

يولا دوشموشدوڭ اوْزوموز بىلە دە ن

نە باشماق باغى بر كىتدىك نە مندىل باغلادىق

نە باشماغىمىز واردى نە مندىلىمىز.

فقط

قورشونلارين كسىكىن دىلىنده

قىسا كسىلدى اوزون ساندىغىمىز يوللار.

دۇغرانمىشىدى داغداغان اورمانى.

بىر منزىل باشى گۈرمە دىك

گۈردو يوموز بىر يول ايدى بىر ده يول،

و ھاوانى ترىپتە دن كىسن مرمىلىر.

سونرا

سونا چاتدىق

قورتارمىشىق چونكۇ.

و يول اوستوندە

بىر سحرىن قىزىل كۆينە يى قالدى

بىر ده قورشون قوناقلىغىندان چىخمىش جىدلر...

گوندوزلۇر گونش اسى بىزە

و كئجه لر

آى، گوموش ايشىغىندان سود وئردى بىزە

بىز اؤلمە دىك.

قىلىنجىمۇزى سۇيىكە نىب دوردو بىتگىلر

و مىزراقلارىمىزدان آسىلدىلار ياشىل سارماشىقلار

كۈينك لرىمىز قارتال قانادى اولدو

جىدلرىمىز قالا داشلارى

سوموكلىرىمىز داغداغان اورمانى اولدو

و آيدىنلىغا باخان كۈزلرىمىز سحر يولاغى.

و ايندى

قارا كۈزلرىمىزىن آيدىنلىغىندا

آياڭى باشماقسىز

چىكىنى مندىلسىز اوغوللار كېچىر بىزدىن

قانلارى آجي يا اوپىرە نىب جانلارى يارايا

سايارسان سايىسى بىتمىز

باخارسان آردى توکنمىز

چىكىنلىرىندە قارتال قانادى

دؤشلىرى قالا داشلارى

سوموکلرى داغداغان آجاجى.

او يوخيدو

گۈبلەرن ائندىردىك اونو

تۇرپاگىندا اوت بىتمە يە ن

چۈلۈنده اىلان مە لە يە ن گۈبلەرن گىتىردىك،

يوخلوقدان.

بو ياشىل تورپاغا بىز ائندىردىك اونو

آدىنى آدىنا وئردىك ال چاتمايان زىروه لرىمېزىن

ان دوغما سىرداشى قويدوق قلبىمېزىن

و سئودىك دلىجە سىنه

يوخسا

نئجە گؤستە رە ردى انسان علۇي اىستكلىرىنى.

آدینا ایچدیک ایچدیمیزى

آدینا يئدیك يئديمیزى

ایندى اوْزوموزدە اینانمارىق يوخدور دئسەك.

او وار، و ملكلر كىمى دولانار بىزىملە بىرگە.

فقط

بىچە ندە قلبىمیزى دە لى آزارلار

اتەك گە زندە اللريمىز،

و گۈز آختاراندا گۈزلرىمىز

او مودلارمىز توڭولر كۈھنە دووار كىمى.

و بوشلۇغا ايناناق دئىيە

كسىلر گۈيلردىن اللريمىز

او يوخدو

او يوخدو.

□

قوجاقلارىق گۈي قورشاغينا باخان دىزلىمىزى

و دونيانين ان بؤيوک ظلمونو چكە رىك.

اوچار

اوچار گؤيە رچىن كىمى

يارا تىغىمىز بوشلوق ...

آند

بىليرم

اوچسام گۈئىرە

سىندىرار قانادلارىمى تانرىنinin مە لئىكە لرى.

و گىرسە م تورپاق آلتىنا

چئىنه يە ر سوموكلىرىمى تورپاغىن كور سىچانلارى.

من، سىزىنلە ياشاممايا مجبوراًم

ھئى، سىزىنلە ...

قىزىللارىنىز گۈزلەرنى قاماشدىرىر گونشىن

و چىلىسىلىنىز آجىندان اولدورور قارداشلارىمى.

الىم الينىزى سىخماياجاق يولداشىم دئىه

گۈزۈم گۈزۈنۈزە باخماياجاق قارداشىم دئىه -

”قىلىنج قىنى كىميرسە يئر قىتلىغىنداندىر

و اوخ اوخلوغۇ ده لمىرسە اوئىلە جە.“

□

بىلىرىدىم

اوچسام گۈйلەرە

سىندىرار قانادلارىمى تانرىنин مە لئىكە لرى

و گىرسىم تورپاق آلتىنا

چىئىنە يە ر سوموكلىرىمى تورپاغىن كور سىچانلارى

اوچدوم بىلە رك

گىردىم بىلە رك

لاپ تورپاغىن اورە يىنە دك.

آخ بو قىزىل تورپاقلارا دوشدويم...

قارتال قانادىندا اوچوش

آسلان گۈزلىيندە اينام

ايگىرمى دققۇز ياشىندا آل بايراق

و اورە يى بويدا ياراق ايدىم من

گۈز چاناقلاريمدا گۈز يوخ

”عىڭىر سىنه سىنده قىلىنج ياراسى“

و كۈكسۈمىدە اورە ك يوخ

”كىرمى يە كۈكلە نمىش بىر ساز چاناڭى“. •

آرتىق

قىسناماسىن منى يورقون گۈودە م

اسمه سین قارا يئلر
 و جىرناتلاريمدا سير غالانماسىن دومان
 يىخىلماق اىستە سەم بئلە
 يىخىلماغا يئر يوخ!
 ھەر يان قان و قانىندا چىممىش خىل دە نىزى
 آراز دالغالاريندا
 باليق سىسىنه دؤنموش قارانقوش (۱) ناغىلى
 و اعدام دىرە يىنە پرچىملە نمىش تورك دىللى بىر
 هاراي. (۲)
 چاغىرىر منى ارك دووارلارى
 چاغىرىر منى دە مىرعا شىغىن (۳) يومولمايان آغىزى
 آرتىق
 كىجدىر
 بىر داها قايىتماغا يئر يوخ
 يىخىلماقا يئر يوخ

اولمه يه يئر يوخدور.

(١) قارانقوش، صمد بھرنگى نين تخلصو اولموشدور.

(٢) علیرضا نابدل (اوختایا) اشاره دیر.

(٣) تبریز شهریندە قويولموش دمیردن دوزه لدیلمیش

عاشق هئیکلینه اشاره دیر.

چینگیز گؤی تورکه

داغلاردا سئىرەك ياغىش تۈكۈردو بىز دوغولاندا

قوردلار اولاشىردى

آتالار كىشنه شىردى

تورپاق دوغور كىمى آه چكىردى بىز دوغولاندا

سونرا، دىنجه لىردى

يئرييندن دوشموش قادىن كىمى.

بلكه گونش باتىدان دوغورموش اوんだ

تورپاق دالغا وورورموش ده نىز كىمى

ده نىز سينه گە رىمېش تورپاق كىمى

قىلىنجىلار دانىشىرمېش

كىشىلر سوسورموش.

آه يازىقلار قىسىر تورپاغا، قورو داغلارا

دوغولوروق

چىكىنلىرىمىزدە يوز اىللىكلرىن يو كو

بىلە كلىرىمىزدە قوللۇق قاندالى

اورە كلىرىمىزدە ئىل ياراسى و دىل ياراسى.

دوعالارين ملحم قوخوسو يارالارىمىزدا

تبرىزىن دولانبا دولان كوجە لرىندىن چىخىرىق

اركىن قىزىل كؤينه يى اينىمىزدە

كۈي مە چىدىن تانرى قوخوسونا بورونورك،

يول دؤيوروك:

كۈزلۈيور يولومۇز دار آغاجلارى.

اوجالىرىق:

اوجالدىقجا ياخىنلاشىر باشىمىز صابىنىلى كندىرلە

هئى... يئتىيم اولدوزلارين آناسى
 بير داها باتيدان چىخدىغىن اولماز مى؟
 بير داها داغلارا سئىرك ياغىش ياغماز مى؟
 كە بە تورپاق آه چىكمىز مى بير داها؟
 آه يازىق قىسىر تورپاغا، قورو داغلارا
 ان ياشلىمىز آنا قارنىندا ياشايانلاردىر
 ان اوجا قالخانىمىز كندىر بويونجا قالخانلار.

اسگى ماھنى

هله ايل دوغما مىشدى. آى دا دوغما مىشدى.

بىز هاردان باشلاندىق؟

مئشه لە رەدە گونشىن ياشىل ايشىغىندا نمى؟

آغا جلا مامىرىن گۈمكۈي اوپوشمه سىندىنمى؟

ايلىك سۆزوموز نە اولموشدو يادىندا مى؟

سۇنرا

سارماشىقلار دان توتوب ئىندىك

ئىندىك دونيانىن قويوسونا

اوچان آتلارىن بئلىنده

ايشيقىقدان و قارانلىقىدان كئچدىك
 سولاردان، قورو لاردان كئچدىك
 اولومدن_ ديريمدن كئچدىك؛
 دئدىك”دونيا قورتاردى
 قويونون دىبى بوردادىر“.

سن ساچلارينين بولاشىغىنى سىلدىن
 من قىلىنجىمەن قانىنى
 سن گۈزلىرىنин گۈلو تك دورولدون
 من آتىمەن كىشىنە رتىسى تك.

آزىخىن(۱) دوداقلېغىندا،
 بايات قىزى
 اىلک سۆزومۇ دئدىيم سنه.

كۇندىدە قىرمىزى،

مئشه ده ياشيل،

ده نيزده سئوگينين ماوى ايشيغينا باخديق.

باخديق، بيلمه ديڭ

دونيامى بىزدن باشلادى

بىزمى دونيادان؟!

۱- آزىخ：“كە لېھ جەر” بۇلكە سىنده يئرلە شمىش،

دونيانىن ان اسگى ماغارالارىنداندۇر.

كىچە نىن آى ايشىغىينان چاغىردىن منى
 اورە يىمده دؤزومسوزلويون آجى گۈزلى
 اللرىمده گۈروش آرزوسونون اورە ك دؤيىنتوسو...
 ...

تىكانلى جىغىرلارلا گىلىم

من زىروه لە رى اوپىدوم
 زىروه لە ر آياقلارىمین آلتىنى

سن،

گۈزلە رىندە اىكى اولدوز

دوشلە رىندە قىزىل آلما

ساچلارىندا سارى سونبۇل

هانسى جىغىرلا يئندىن كى گۈرمە دىم؟!

قايتىدىم.

يوخوسوز آخاجلاردان سوروشدو

”گۈرمە دىك“ دئدிலر

گۈزله يىشلى يوللارдан سوروشدو

”گۈرمە دىك“ دئدிலر

حضرىن ياشىل كۈينه يىنин قوخوسونا گىلدىم

سحرىن آغ كۈينه يى اينىنده

اولدوزلار ده رىلى

سونبوللر بىچىلى

آلما لا رى يئىيلميش گۈردو.

نئچە اىلدىر

كئچە لرىمىن ناغىللارى عىنى دىر...

گئجه نین آى ايشيغينان چاغىرار منى

اوره يىمده دؤزومسوزلوبون آجى گۈزلىرى...

سوڭرا

توكە نمە يىن تىكالى يوللار

ھئى ھئى... اوياقلىقىدا گوردويم يوخولار...

سویله مه،

یوخ منه دئمه سئومه دیینی.

سئوگى دولايلاريندا

چيختماز كوچه لره چيختماق چتىن

بولودسوز اسىن كىمى اسىن

ياغىشسىز بولود كىمى گلسن يئتر.

سویله مه

منه سئومه دیینى هئج واخت سویله مه.

نه زماندیر گۈرۈشۈرۈك.

آرامىزدا كىنلەر چوخالدى

آرامىزدا شەھىلر آرتدى

و يوللار اوزاندىقجا اوزاندى آرامىزدا،

گۈنلەر ايسە آشدىلار ايللىرى بىرر- بىرر...

نه اوزون زاماندیر گۈرۈشۈرۈك بې يىم!

سون گۈرۈشۈمۈز ھاردا قالدى

ھانسى داشىن اوستوندە

ھانسى آغاچىن كۈلگە سىندە

و ھانسى ياغىش سىلدى

اينجە بارماقلارىيلا قوشما كىدىن آياق سىسىرىمىزى؟

منصور داورانین بويوكليونه

بير جوجوق وار ايدي

كؤيلو بير جوجوق

”جوبار“ ين هؤرمە دووارلارين آشاراق گلدى.

كە به تورپاڭ اوستوندە

يازلىق چايير كىمى

قالىن دوداقلارى اوستوندە

يۇمشاجىق بىغلارى

كىچىك گۈددە سىنده بؤيوک آرزو لار،

و اولومە اينانماياجاق قدر اللرينده قابار...

□ □ □

شافاق چالاركىن چاغىردىلار

ایشته تورپاق باشینا گئدە جەك كىمى دوردۇ
شافاق چالىر كن آپاردىلار
و قاش قارالدى
او قايىتمادى.

قۇناق

گۈيدن مى گلدى

يئردن مى چىخدى

بىلمە دىك.

قالىن قىريشلى آنلىندا تانرى دامغاسى

الىنده

مىن دو و ورت يوز ايلدن قالما –

مقدس بىر بىچاق.

بويلو قادىنلارين جىيە رلىين خىميرتلاياراڭ

گزىر ساغ دؤشۇ سول چىكىنىنده

سول دؤشۇ ساغ چىكىنىنده

بىر قاراواش.

ائله نه سورا رسان آرخاداش

آياقلاردا بارماق

بارماقلاردا ديرناق قويمادى

تانرىنин ۱۴۰۰ ايللىك مرحىمەت ئىلى.

كوللة سؤزدن

بىچاق دىلدىن كسرلى

و اعدام ديركلرى

اورماندان سىخ.

داش باغلى

ايت آچيق

ايشه بىز بؤيلە ياشادىق.

آخ

بو آت قويروغوندان آچيلميش آميit سنمى سن ؟

اولگون دوداقلارينين حيرت باخىشى گونشده

يارالى اللرى خزرин ماوى تئللريندە

. سوسقون.

سينه سيندە ”كرم“ دردى

كوره ييندە عصرلرین ساغالمايان ”بئيرك“

ياراسى.

كيمين

كيمين ديليندن چيخاجاق بو تورپاغين سوی آدى؟

بىر قادىن تانىيرام،

بورالاردان اوزاقدا

بىر قادىن تانىيرام

دونيانين بوز باغلامىش اللرينده

بوز پارچاسى

باخانماز كول اولموش گونشه

كۈمۈر بولودلارين پوزوق كۈينه يىندىن.

□

بىر آئو تانىيرام،

بورالاردان اوزاقدا بىر آئو تانىيرام

آستاناسىندا اكدىك اورە گلريمىزى

و گونشه اوزانان يوللاريندا قوللاريمىزى

آستاناسىندا اكدىك اوره كلىمېزى
 و گونشه اوزانان يوللاريندا قوللاريمېزى
 نه آستاناسىندا گونش
 نه يوللاريندا ايشيق بىتمە دى...
 □

بير اورمان تانىيرام،
 بورالاردان اوزاقدا
 بير اورمان تانىيرام
 وييل - وييل اسه ر قارانلىق دؤشلىيندە گوز كولكلرى
 هارايلارى سينه سيندە دوستاق
 ماوى باخىشلارى گۈز چاناخىندا...

بير قادىن تانىيرام، بورالاردان اوزاقدا بير قادىن
 قارا گۈزلرىندە گونش حىرتى.

بئرکین آلا گۈزلىندن باخدىم

قازانىن يايىندان قوبان اوخ كىمى شىرىن سن .

گونشىن سون ساچاقلاريندا دايىانمىش چىنار كىمى

اوزون.

دويغومون باشلانغىجىندان

اوزاق او فوقلىنە چكىلىر كولگە ن ...

– ساچالارينىن قانادىندا گوموش

گۈزلىنىن ايشىغىندا گونش گزدىرن قادىن

دوداقلارىم سوسۇزدور

اللريم آج

قوى گۈزلىنده گۈسىن گۈزلىيم
 قىز گە دىينىن آشان دورنالارى بىردى گۈرۈم.
 قورد دىشىنده قويون قانىنин حرارتىن دادىم
 اللريم اللرىنده گۈركىن.

تانرى بىر آهلىق گۈزلىين يومسون
 ساچلارىنин گوموشىندىن دە رەك
 گۈزلىنinin گونشىنده
 قاغايى تىك چىممەك اىستە بىرم.

نه گؤيلر بو گؤيلر ايدى

نه يئرلر بو يئرلر.

يئدى ياشى وار ايدى گونشىن،

و كيمسه ايله مه ميشدى هله حوانىن قىزىل گولونو-

بؤيله يدى دونيانىن حالى.

□

تورپاغىن يئدىنچى قاتىندايدى اورمانلارين ياشىل

گونشى

ولنت

هله تورپاقدان انسان دوداقلارينا آياق دؤيوردو...

و هر گون يئنى بىر ناغىل
 هاوانىن كئى دامارلارينا اسىندىن موشتولوق
 اسىنه بولوددان،
 و آلچاق گىدىن بولودلاردا
 دوزلىين سوسوزلوغونا ياغىش مىزدە سى.

بؤيلە يدى دونيانى حالى.

□

و لىت گىدىكجە گىدى
 گوئىھ رن چىچكىلرلە گوئىھ ردى
 يوكسە لى زېروھ لرلە يوكسە لدى
 بويلانان مئشە لرلە بويلاندى
 گۈيلر دە يىشدى
 يېرلر دە يىشدى
 آشدى گونش يئددى ياشىندان
 و بىر نفر ”آدام“

اينى دى حوانىن قىزىل گولونو

بؤىلە اولدو دونيانىن حالى.

اوتۇراق

يوز ايل، يوز ايل تورپاق گۈرمە دىلر

گۈيلرده آغاردى قارا تىللرى

گۈيلرده قوجالدىلار

گۈيلرده اولدولر

و گۈيلرىن لوپا-لوپا بولود تورپاقلارىندا قويلاندىلار

دورناالار

تورپاق اونوتدو

بیتگی اونوتدو

و بئینى چوخدان قوروموش گۈلر اونوتدولار

دورنالارين سون اوچوشونو...

□

”آه اى ساچى - ساققالى يوز ايللىك ده ده

او مود دوغوسونا گۈندە ردىكلىرىن دؤنمە دى

بىز دوندوك.“

- ايشيق لاخىمىندان كېچىر تىدىكىم باخىش دورنالارىمى

كىم گۈزله يىر؟

”قورو ساحىللر ده ده مىز“

قورو ساحىللر ده ده مىز

”قورو ساحىللر ده ده مىز.“

چاپارلارين اوچونون بىر سىسى ايدى

”قورو ساحىللر ده ده مىز“

و بالىغين قولاغينا سودان دانىشان قوملار

و قارغيلارين يانميش سينه سى ايلن آه چكىن
قوروموش گوللر...“

باشى قوجاقلانمىش دىزلىرىنە دوشدو د د نىن .
هله ايلغىيم زولاقلارىندان اوذاق
هله يالان دانىشماقدان
گۈزلى شىشمىش قوربا غالارين
قورولتوسوندان خبرسىز؛
آزادلىق يولارينا گۈنده ردىكىيم چاپارلار بؤيلە
آنلا تدىيلار
دوشوندو د د.

سونرا دونيا ياراندى

بىزىم باخىشلاريمىزدان

گولوشلىرىمىزدىن

اللىمىزىن حرارتىندىن

و اور كلرىمىزىن سئوگىسىندىن...

اي هئى... جىتىن قوولموش ايلكىن ملک!

ھەچ بىلىرىمىسن سن اولماسايدىن

نه قارلى داغلارين قارا قارتالى

نە داريسقال درە لرينى دلى چايلارى

نە ”اورخون“ دا داش سۆزلىر

”يئنى سى“ ده داش هيكللر

نە ده من اولمازدىم

قىزىل باخىشلاريندان آلوولانان دلى شاعر

اي..

ياشىل ساچلارى گىلگىمىشىدەن اوغورلانمىش حىات

بىتگىسى

قۇنور گۈزلەرى ماوى دە نىزلىرىن يانار ماياڭى

اي قاراچايىن گۈزل سئوگىلىسى!

يائى پنجرە سى تك قوللارىنى تاي-باتاي آچ

گۈرسۈنلر آچىقدىر جنتىين قاپىلارى،

و شىرىن گولوشلىرىنى ياغدىرى

ياغدىيغىندا ان اوتناسىين ياز ياغىشلارى...

قوى اللريندە بىتىسىن بىتگىلىر
و دؤشلىرىندەن سود امىسىن يازلىق بولودلار،
و اللرينىن چىچك قوخوسونا قالخىسىن
اوزون يوخوسوندان
او تموز اوغلان.

اى هئى بايات قىزى
 گۈزلە تانرى گۈز گوسو اولانىم
 گل بى سحر
 چىچك يوخسوندان اويانمامىش چىچكلەر
 اوت يوخسوندان اوتلار
 و تانرى يوخسوندان اويانمامىش تانرييالار
 قاچىرىم سنى جنتىن يئددىنجى قاپىسىندان.

منه وار بايات قىزى
 اويانماميش يوخوسوندان گونش
 كئچيريم سنى ياشيل ياماجلارдан
 دورنا گوزلرين
 ياشيل پرده سينه بورونسون مئشه لرين
 وار، منه وار
 آخشاملارين قىزىل او فوقلاريندان كئچيريم سنى
 و دنيزلرين ماوى اورتويوندن
 و ايلغيملارين ساري ايشيغيندان...
 سونرا
 جنتىن ايلكىن قوناغىنى آقىشلاسىنلار
 اوياناندا يوخوسوندان گونش
 چىچك يوخوسوندان چىچك
 اوت يوخوسوندان اوتلار
 تانرى يوخوسوندان تانرييلار

و اویاناندا

کوچه نىزدن كئچن دلى قافليلار...

ندن گۈزلە يىرم؟

بىلىرم گلمه يه جىكسن.

بىلىرم بولۇشىدا كئچن سو بىر داها دؤنمز،

و سولان چىچك

يىغانماز يارپاقلارينى كولىدىن .

ندن گۈزلە يىرم

ندن گۈزلە يىرم

آياق سىسىرىنى پىلە كە نىلدەن؟!

آه منىم مهربان سئوگيليم

مكر دوغماسين گونش دوغودان

باتماسين گونش باتيدا

و اونوت دورولسون يه هه رسيز آتلارا كيشنرتى

بىز گوروشمه يه ك.

بونو آنماق بئله يانىلماقدىر به به يىم.

قارانلىغىن كؤينه يىندن چىخار كىمى گونش

چىخار يازىن آغ چىچكلىرى كوسكۇن قىشىن

ياخاسىندا.

كىل،

گل بيرليکده آند ایچك
 و بيرآز پاي وئرك
 عومورون ياري قارانلىق
 ياري ايشيق گونلريندن،
 و دوشونه ك كپنه كلرين اينجه قاناديندا
 ياز هاواسينى .

